

СУДБИНЕ

Наталија Цветковић

Заборављена сликарка (1888-1928)

Наталија Цветковић је рођена у Смедереву. Школовала се у Београду на женском одељењу Српске цртачке и сликарске школе Бете и Ристе Вукановића. После школовања у Паризу и Минхену враћа се у Србију, где се запошљава као наставница цртања. За време Балканских ратова добровољно се пријавила за болничарку. Први светски рат провела је у окупираним Београдом где брине и надржава породицу дајући приватне часове из цртања и немачког језика. После рата, 1919. године, учествује у оснивању Удружења ликовних уметника Београда, а 1920. постаје члан и секретар уметничке групе "Лада". Умрла је у Београду 1928. године од анемије и грипа. Вест о смрти ове талентоване сликарке нису објавиле ниједне новине.

Dr. ДРАГА ЉОЧИЋ
права жена лекар у Србији
(* 1855, Шабац † 1926 Београд)

Драгиња Драга Љочић (1855-1926)

Права жена доктор медицине код Срба била је Драга Љочић и тек четврта жена која је на читавом европском континенту докторијала из те области. Историјено, њен живот сведочи о борби за равноправност полова и великој женској храбrosti, па данас можемо рећи да је то била једна од најинтересантнијих жена у модерној историји Србије. Права српска лекарка, суфражеткиња (припадница покрета за једнако право гласа мушкараца и жена) и феминисткиња, Драга Љочић је од почетка своје лекарске каријере, иако са дипломом Циришког универзитета, непрестано морала да се бори са конзервативним ставовима своје околине, који су покушавали да је на сваки начин дисквалификују, у стручном и људском снислу. После њене невероватне покртвоњаности у рату унапређена је у секундарног лекара, али са далеко мањим правима од својих колега. И поред тога није одустајала од борбе за родном равноправношћу. Драга Љочић је упамћена као једна од највећих добротворки у историји наше медицине, што јој је обезбедило ипак велики, иако прећутни, углед у друштву.

Споменик Драги Љочић

Мирка Грујић

Почасна дама (1869-1940)

Мирка Грујић, кћерка политичара Јеврема Грујића, заветовала се да ће помагати другима. У време рата повлачила се са српском војском преко Албаније, са којом је остала до ослобођења. Била је председница хуманитарно-образовног удружења Коло српских сестара чак двадесет година, што јој је омогућило да помаже сиромашним и болесним. Одликована је Медаљон за храброст „Милош Обилић“ и на позив краљице Марије постала је прва почасна дама двора.

Јелисавета Нанић

Прва жена архитекта (1878 - 1955)

Јелисавета Нанић прва је жена архитекта у Србији, бавила се архитектуром и урбанизмом. Радила је на урбанистичком уређењу Малог Калемегдана, поверила јој је и израда детаљног плана и надзор над извођењем урбанистичког уређења Теразијског платоа. Пројектовала је многе јавне и становне куће као што је основна школа код Саборне цркве, касније названа „Краљ Петар Први“. Поред плана за уређење Малог Калемегдана Јелисавета је за то место пројектовала и Мало степениште наспрам Француске амбасаде. Године 1913. Јелисавета Нанић пројектовала је и Теразијски славолук, постављен на Теразијама на у част повратка српске војске из Балканских ратова. Остале је прича да су је због написа „Још има неослобођених Срба“, исписаног у једном делу тог славолука, окупатори прогнали за време Првог светског рата у логор Нежидер. После повратка из логора ова храбра, упорна и даровита жена, која је у ондашњем патријархалном окружењу својим радом успела да избери место признатог и уваженог стручњака, никада се вишије вратила свом позиву. У историји српске архитектуре остаће упамћена по лепоти дела која је оставила и чињеници да је радом и упорношћу стварно померала границе бивајући у много чему прва.

Зграда основне школе код Саборне цркве

Степенице на Малом Калемегдану

